

NIEUWSBRIEF

Werkgroep Avifauna Drenthe

VAN DE VOORZITTER

Wintertijd. En dat merken we allemaal. De een is het nog niet genoeg, de ander wenst de sneeuw zo snel mogelijk maar weer weg. Maar wat is het toch genieten van de prachtige wintertaferelen, zeker op een heldere dag met de nodige zonneschijn.

Dat zijn de goede momenten om er toch maar eens op uit te trekken. En wie weet wat voor vogelplezier daar dan nog bij komt. Aan de andere kant zijn er ook de nodige momenten dat thuis blijven de voorkeur heeft boven een vogeltelling. Een aantal gebieden zijn minder tot niet toegankelijk. Als het niet door de sneeuw is, dan wel door gladde wegen.

En dat net in een periode van ganzen- en zwanentellingen en vooral de jaarlijkse PTT-tellingen. Ik ben benieuwd wat er uiteindelijk van al deze tellingen terecht zal komen deze maand. Wetend dat de meeste vogelaars zich niet laten kennen en toch op pad gaan, verwacht ik toch dat de meeste tellingen 'gewoon' worden gedaan. Daaruit blijkt ook de trouw aan de eigen tellingen. Ik wil ieder daar veel succes en vooral plezier bij toewensen.

Overigens is het vanuit de warme huiskamer ook genieten. Met een voedertafel in de achtertuin zijn er niet alleen veel vogels te zien, maar ook soorten die we in al die jaren nog nooit eerder en zeker niet in deze aantallen hebben gezien. Regelmatig zitten er Goudvinken, Sijsjes, Grote en Kleine Barmsijzen en Kepen op de voedertafel. En dat in een gewone stadswijk (Marsdijk) in Assen.

Een bijzondere ervaring om deze soorten zo dichtbij te zien.

De afgelopen dagen komt er ook regelmatig een Buizerd langs vliegen, speurend naar prooi. Ook dat is anders dan anders.

En hoe gaat dat straks verder in januari van het volgende jaar? Dan staan onze januaritellingen ook weer op het programma. En wat zullen deze tellingen opleveren? Welke verschillen met andere jaren en misschien wel een telling met bijzondere waarnemingen.

Wat een winter!

Sjoerd Boonstra
Voorzitter WAD

Jaargang 22 (nr. 4): december 2010

INHOUD

Scharrelaar	3
Pleisterende Grote Pieper op Balloërveld.....	3
Pestvogels	4
Januaritelling 2011.....	5
Middelste Bonte Specht	5
Drentse Vogel v/h jaar: Ransuil	6
LSB Kolonievogels 2010: eerste impressie	7



Colofon

De WAD-Nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe en wordt gratis toegezonden aan alle donateurs van de WAD en aan alle medewerkers van projecten van de WAD en SOVON in Drenthe.

Voor toezending buiten de hierboven vermelde doelgroep kan een verzoek worden gedaan aan het bestuur van de WAD:

Postbus 431, 9400 AK te Assen.

De Nieuwsbrief dient tevens als informatiebulletin voor de districtscoördinator en vertegenwoordigers van de ledenraad van SOVON voor Drenthe. De Stichting WAD fungeert als districtsraad voor de vereniging SOVON. De Nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar.

REDACTIE EN VORMGEVING

Sjoerd Boonstra
Grasbeemd 19
9403 MH Assen
info@avifaunadrenthe.nl

WAD OP HET INTERNET

Op www.avifaunadrenthe.nl kunt u de website van de Werkgroep Avifauna Drenthe vinden. Daar kunt u deze, maar ook alle voorgaande Nieuwsbrieven lezen en eventueel downloaden in PDF-formaat.

INSTUREN KOPIJ

Kopij voor de Nieuwsbrief kan opgestuurd worden naar het redactieadres. Ook is het mogelijk om via de website kopij naar het algemene mailadres van de WAD te sturen:

info@avifaunadrenthe.nl.

Onze voorkeur gaat uit naar aanlevering in digitale vorm, liefst via e-mail in Word- of tekstbestand. Grafieken en/of tekeningen bij voorkeur in JPEG- of GIF-formaat en liever niet in BMP. Afbeeldingen kunnen ook in het document worden verwerkt.

AGENDA

- 15-31 dec.** PTT-tellingen
Januari Januaritellingen
15 jan. Ganzen- en zwanentelling
Midwinterwatervogeltelling
22/23 jan. Klapekstertelling
Tuinvogeltelling
12 febr. Ganzen- en zwanentelling
12 mrt. Ganzen- en zwanentelling

Ook iets te melden voor de agenda? Een lezing over vogels of een andere activiteit? Dit kunt u doorgeven op het redactieadres!

Deze nieuwsbrief is mede mogelijk gemaakt door de Provincie Drenthe en SOVON.

SCHARRELAAR

Partij voor de Vogels

We zijn mooi klaar mee met deze regering. Onder druk van de PVV hebben de regeringspartijen het mes in de cultuur gezet onder het motto: linkse hobby. Alsof CDA en VVD dat zelf nooit mede hebben opgebouwd; zij maakten tenslotte veel langer deel uit van de verschillende regeringen, dan de linkse partijen. Maar beschaving moeten blijkbaar wijken voor gedogen.

De natuur moet het ook al ontgelden. De ecologische hoofdstructuur wordt sterk beperkt, maar kan gelukkig dankzij de Europese afspraken niet helemaal worden geschrapt.

Als WAD mogen we ook wel oppassen. We doen keurig mee aan allerlei tellingen en voor je het weet worden op basis daarvan Knobbelzwanen, Ganzen, Smienten, Roeken en Spreeuwen vogelvrij verklaard omdat de aantallen "te hoog" zijn. Je kunt je afvragen of telgegevens nog wel gepubliceerd moeten worden als de aantallen "hoog" zijn.

Nou, daar heb ik wel een idee over. We maken gewoon gebruik van de term die Martin Bosma van de PVV uit een of ander obscuur middeleeuws moslimgeschrift heeft opgeduid: de takiyya. Volgens Bosma is takiyya een vrijbrief voor moslims om te liegen om de islam te versterken. Dat 99% van de moslims zei er nog nooit van te hebben gehoord was voor Bosma het ultieme bewijs: "zie je wel, nu liegen ze!". Voor ons is die term goed bruikbaar. Wat let ons ter versterking van de vogelstand de takiyya toe te passen? We liegen dan gewoon tegen Bosma en al die andere korte lontjes van de PVV dat er maar weinig Buizerds en Haviken zijn. Laten we vanaf nu de aantallen getelde vogels met 90% verlagen zodat vogels geen doelwit worden van jacht of stroop. Leve de takiyya!

De PVV heeft ons natuurlijk ook iets goeds gebracht. In goed Nederlands: de animal cops. De dierenbescherming heeft al verklaard dat ze nooit 500 van die cops kwijt kunnen omdat er in ons land te weinig dierenmishandeling is, maar die praten mooi voor hun beurt. Eindelijk wordt er iets gedaan aan de roofvogelvervolging, de mestkalveren en de legbatterijen. En wees nou eerlijk; er is toch ook veel dierenmishandeling. Onlangs las ik nog het bericht dat een man een merrie had verkracht. Dan rekent zo'n merrie

op een beste paardenlul en dan stulpt zo'n mannetje zijn klein gevalletje er in. Kijk, dát is dierenmishandeling en daarom is het goed dat er hiervoor speciaal getrainde cops komen.

Scharrelaar

PLEISTEREND GROTE PIEPER OP HET BALLOËRVELD OKTOBER 2010

Evenals vorige jaren werden er in het najaar van 2010 trektellingen verricht op de trektelpost aan de noordoost kant van het Balloërveld (kilometerhok 12-35-51). Op 16 oktober meende Harold Steendam op de hei, net ten zuiden van de vaste telplek een Grote Pieper (*Anthus richardi*) te horen. Dat wilden we natuurlijk zeker weten.

Even later vonden we de vogel en deze riep kort, maar duidelijk herkenbaar, bij het opvliegen. De kenmerkende "musachtige roep". Het ging inderdaad om een Grote Pieper. De volgende dag 17 oktober werd er opnieuw geteld op de telpost en bleek er nog steeds een Grote Pieper in de directe omgeving te verblijven.



Grote Pieper (foto Eelke Schoppers)

Aangezien Grote Piepers geen alledaagse verschijning zijn in de omgeving van de telpost en de vogel ook op dezelfde plek als de dag ervoor zat, gingen we ervan uit dat het vermoedelijk dezelfde vogel was. Op deze dag werd behalve het pleisterende exemplaar, een vrijwel zekere andere overvliegende, doortrekkende Grote Pieper door de aanwezige tellers waargenomen.

In de dagen erna werd op 18, 20, en 23 oktober nog steeds een Grote Pieper aangetroffen rondom de telpost. We gaan ervan uit dat het hetzelfde exemplaar van 16 oktober betrof. En ook op 29 oktober vloog er een roepende Grote Pieper in zuidwestelijke richting over de telpost; dit zou een andere vogel kunnen betreffen, maar mogelijk ook dezelfde, die er dan nog steeds rondgehangen zou moeten hebben. Tussen 23 en 29 oktober werd er wel geteld maar werden geen Grote Piepers opgemerkt. Wel werd er nu en dan op de plekken waar de pleisterende vogel eerder was gezien gezocht, maar dus "niets" gevonden. Na 29 oktober zijn er geen waarnemingen meer bekend.

We kunnen ervan uit gaan dat in ieder geval van 16 oktober tot 23 oktober (en mogelijk tot 29 oktober) een pleisterende Grote Pieper in de buurt van de telpost op en aan de rand van het Balloërveld verbleef. De vogel werd gezien (en gehoord) op een aantal plekken, waar hij blijkbaar steeds naar terugkeerde: in een laagte op de hei (waar het de eerste keer werd aangetroffen), op de begraasde oude akker voor de telpost. Vermoedelijk verbleef hij ook in het beekdal aan de oostzijde van de telpost en op twee ochtenden kwam hij vanuit het westen, roepend, in oostelijke richting overvliegen. De krachtige, golvende vlucht was dan goed te zien. Het zou kunnen dat hij overnachtte in de buurt van de zogenaamde "natte wei" in het Balloërveld.

Vanaf 1999 worden er elk nazomer en najaar op genoemde locatie trekvogels geteld. Slechts 4 keer eerder werden er Grote Piepers aan het papier toevertrouwd. In 2005, 2007, 2008 en 2009 werden in elk jaar telkens één Grote Pieper opgemerkt, tussen 23 september (vroegste datum) en 18 oktober (laatste dag van waarnemen). Dat ze in de eerdere jaren niet werden opgemerkt heeft, naast dat de soort in zeer kleine, wisselende aantallen doortrekt, vermoedelijk ook te maken met het meer vertrouwd raken in de loop der jaren met de determinatiekenmerken. Ook zijn de tellers meer gespist geraakt op bijzondere soorten.

In Drenthe wordt deze uit Midden- en Oost-Azië afkomstige soort vrijwel uitsluitend tijdens de najaarstrek waargenomen.

In Vogels van Drenthe (Van Dijk, A.J. en Van Os, B.L.J. 1982) staat dat tussen 1968 en 1980 13 Grote Piepers in Drenthe werden gezien, waarvan 11 in het najaar. Op één na komen deze waarnemingen uit het westen van de provincie..

Waarnemingen van pleisterende vogels worden niet vermeld. Tijdens de periode september/oktober 2010 werden op de Nederlandse telposten 65 Grote Piepers opgemerkt. (Dutch Birding nr. 6, 2010).

Hans Olk

PESTVOGELS

Sinds eind oktober is er weer een redelijke Pestvogel invasie aan de gang. Bij voedseltekorten in het noorden van Europa trekken deze vogels namelijk massaal richting het zuiden. In de provincie Drenthe zijn er dit najaar vele groepen waargenomen. Zo zijn er vogels gezien in bijvoorbeeld Aalden, Gieten, Bargerveen, Eelde, Zuidlaren, Hoogeveen, Gasterse Duinen, de Haar, Anderen, Rolde en de meeste in Assen. De grootste groep was een groep van 30 in Gieten. Even buiten de provinciegrenzen, in de stad Groningen werden de hele november maand zeer veel pestvogels waargenomen met als grootste groep 89 exemplaren.



Pestvogel (foto: Eelke Schoppers)

Het is nu even wat rustiger met waarnemingen. Maar kijkend naar het beeld van pestvogels vinden er in invasiejaren vaak oplevingen in januari en februari plaats. Dit kan echter per jaar verschillen dus het blijft de vraag of dit deze winter ook gebeurd. Laten we het hopen, het zijn tot slot van rekening prachtige vogels! En belangrijk, als u er één ziet. Geef hem door! Dit kan via www.waarneming.nl of een bericht te sturen mij (voor adres en mail zie achterkant van de nieuwsbrief).

Eelke Schoppers

JANUARITELLING 2011

Druk met het treffen van de voorbereidingen voor de jaaruitelling 2011 kan ik nog net even de Nieuwsbrief meepikken.

Om weer een goed beeld te krijgen, heb ik alle binnengekomen telformulieren van het seizoen 2010 geordend en tevens de administratie in de computer bijgewerkt. Hieruit bleek trouwens dat een aanzienlijk aantal tellers (11) de gegevens nog niet hebben toegestuurd. Graag verneem ik een berichtje of het gelukt is of dat u bent gestopt. Anders ga ik proberen een nieuwe teller voor het blok te vinden (op onze website staat een lijstje met tellers waar ik nog geen formulieren van heb ontvangen).

Vorig jaar kondigde ik aan dat we van papierwerk overstappen naar online invoeren. Maar dat is nog niet gelukt. Het vergt iets meer tijd om het voor elkaar te krijgen. Voor de telling in 2011 ontvangt u weer de gebruikelijke post (tussen Kerst & Nieuwjaar) met de kaartjes en formulieren. Hopelijk werken de postbodes van TNT dan weer!

Voor 2011 is het overzicht van vacante atlasblokken weer actueel gemaakt (zie onderstaande tabel). De in vet gemarkeerde blokken liggen op de grens van de provincies Drenthe. Tevens zijn er blokken die in het verleden al eens zijn geteld. Voor deze blokken liggen de telpunten vast. Bij de overige blokken moeten de telpunten nog worden uitgezet naar ratio van het voorkomende biotoopblok (zie handleiding).

Tabel: vacante atlasblokken januari-telling 2011

Atlas blok	Omgeving	Telpunten	
		vast	nog uizetten
1128	Een-west		X
1211	Nieuw-Roden		X
1213	Eelderwolde	X	
1215	Noordlaren		X
1221	Een		X
1227	Annerveenschekanaal		X
1246	Gieten	X	
1248	Gasselter-nijveenschmond		X
1257	Bronnegerveen	X	
1258	Nieuw-Buinen		X

1351	1e Exloermond		X
1618	Oude Willem		X
1628	Diever		X
1646	Havelterberg		X
1656	Nijveen		X
1657	Ruinerwold		X
1718	2e Exloermond		X
1721	Geeuwenburg		X
1722	Beilervaart		X
1723	Beilen	X	
1724	Westerbork		X
1734	Mantinge		X
1735	Witteveen		X
1736	Zweeloo		X
1737	't Haantje	X	
1738	Emmerdennen		X
1745	Meppen		X
1748	Emmen		X
1757	Veenoord		X
1758	Nieuw-Amsterdam		X
1811	Valthermond		X
2213	Alteveer		X
2215	Dalerpeel		X
2216	Dalen		X
2221	Zuidwolde	X	
2222	Schottershuizen		X
2223	Slagharen		X

Bij het schrijven van dit stukje heeft de winter ons land al weer aardig in de greep. Zal januari net zo wit en koud zijn als vorig jaar?

Veel warmte en telplezier,

Remco Drewes

MIDDELSTE BONTE SPECHT

Het is dan eindelijk zo ver! De Middelste Bonte Specht lijkt zich zo langzamerhand te vestigen in Drenthe. Het zijn er nog niet veel maar de eerste zijn al gemeld! Op 7 november werden er twee verschillende meldingen gedaan vanuit de Kléncke en Noordbargerbos. Vervolgens werd een derde vogel bij Westerbork gevonden. Het kan niet uitblijven dat er op steeds meer plekken Middelste Bonte Spechten opduiken. Er werd namelijk dit jaar zelfs al één gemeld vanaf Ameland en in de provincie Groningen laat de tweede vogel ooit zich inmiddels ook mooi bekijken.

Daarom hieronder een zeer korte kernschets van deze vogel.

De Middelste Bonte Specht is gemakkelijk te herkennen door middel van zijn rode (bij het vrouwtje minder helder rood) pet, lengtestrepen en roze was op onderzijde en vaak dieproze anaalstreek.



Middelste Bonte Specht (foto: Edwin de Weerd)

Een klassieke fout welke veel wordt gemaakt is dat juveniele Grote Bonte Spechten ook een geheel rode pet hebben. Deze vogel heeft echter geen strepen op de onderzijde.

Ook wordt de vogel nog wel eens verward met het mannetje Kleine Bonte Specht. De Kleine Bonte Specht heeft echter geen witte vleugelvlek op de vleugel en roze zweem op de onderdelen.

De Middelste Bonte Specht heeft een voorkeur voor oudere eikenbossen. Gemengd bos voldoet ook wanneer er genoeg eiken aanwezig zijn. De vogel broedde in het derde kwart van de vorige eeuw nauwelijks in Nederland. Begin jaren negentig werden de eerste broedvogels gevonden in Limburg. Vanaf dat moment is deze vogel sterk toegenomen. In 1998-2000 lag het aantal territoria (volgens SOVON) rond de 5-15. Deze ligt inmiddels rond de 150.

Uit Drenthe zijn enkele vroegere gevallen bekend zoals een exemplaar op de Berkenheuvel en een dood exemplaar op het Dwingelderveld. Gezien de landelijk opmars kan het niet uitblijven dat er binnen korte tijd gebroed gaat worden in onze provincie.

En dat deze vogel op nog veel meer plekken binnen de provincie gaat opduiken. Het is echter een lastige soort om te zoeken. Het grootste deel van jaar is de vogel namelijk erg onopvallend. Dus let goed op en hopelijk vindt u, uw "eigen" Middelste Bonte Specht.

Eelke Schoppers

DRENTSE VOGEL v/H JAAR 2010: RANSUIL

OPROEP SLAAPPLAATSENONDERZOEK

In de Nieuwsbrieven van juni en oktober schreven we al over het onderzoek naar Ransuilen op de slaapplaatsen. Momenteel zullen de meeste slaapplaatsen bezet zijn en ook de vogels van elders (Scandinavië en Rusland) zullen ondertussen mogelijk voor aanvulling hebben gezorgd. Deze slaapplaatsen zijn overdag in gebruik en er kunnen één of enkele tot enkele tientallen uilen aanwezig zijn. Braakballen kunnen aanwijzing zijn voor een slaapplaats, met een sneeuwdek zoals we dat mogelijk gaan krijgen worden braakballen soms makkelijker opgemerkt.



Zoals eerder ook al gemeld kunnen slaapplaatsen van Ransuilen zeker ook in of bij bebouwing worden aangetroffen. Een paar bomen –sparren zijn veelal favoriet – in een grotere tuin, een parkje in het dorp, of een bosje aan de rand van de bebouwing kunnen slapende Ransuilen herbergen. Ook in de grotere bossen en boswachterijen zaten voorheen vaak slaapplaatsen, de laatste jaren lijken de grotere bossen minder in trek te zijn.

Maar dat is juist één van de zaken waar we met deze telling meer duidelijkheid over hopen te krijgen. Ook zijn we erg benieuwd naar de aantallen Ransuilen die op de diverse slaappleatsen worden aangetroffen.

In beide vorige Nieuwsbrieven is alles uitgebreider aan de orde geweest en valt een en ander terug te lezen. Zo staat er welke gegevens we graag zouden ontvangen. Daar staat de telmethode ook beschreven en is er een telformulier meegestuurd. Via de WAD-website zijn de informatie en het telformulier ook te vinden.

Losse meldingen van een eenmalige waarneming zijn ook erg welkom. Dus als je op je kerstwandeling een slaappleats met een of meerdere "roestende" "Ransuilen" aantreft, laat het ons weten.

Dat kan via het formulier, maar ook via een briefje, mail of telefonisch. Het kan ook via de WAD-website, naar ransuil@avifaunadrenthe.nl

Hans Olk

LSB KOLONIEVOGELS 2010 EERSTE IMPRESSIE

In deze winternieuwsbrief een eerste indruk van het verloop van het broedseizoen 2010 van de kolonievogelsoorten in Drenthe. Het overzicht is nog niet compleet omdat veel gegevens van de kolonies 2010 nog niet binnen zijn, daarom kan er maar van een beperkt aantal soorten een beschrijving worden gegeven.

De winter was lang, met name in Drenthe was dit goed merkbaar. Op het moment dat de rest van Nederland al zo goed als sneeuw vrij was, lag hier nog een redelijk dik pak. De winter was niet extreem in de zin van langdurige zeer lage temperaturen doch het aantal aaneengesloten sneeuwdagen was wel extreem en het voorjaar wilde maar niet beginnen.

Als gevolg van de lang aanhoudende winter kwam de ontwikkeling van stapelvoedsel zoals rupsen voor Bonte Vliegenvangers en mezen pas laat op gang. De gevolgen waren soms desastreus, zoals bijvoorbeeld bij de mezen, die fanatiek waren begonnen aan hun eerste legsel. Normaliter is de rupsenpiek op het moment dat de jongen uit het ei komen. Dit voorjaar liep dat echter niet synchroon en menig eerste mezenbroedsel is dan ook mislukt.

De droogte en de vorst hadden evenwel een gunstig effect op de overleving van vlinders en poppen waardoor de tweede legsel juist vaker succesvoller waren. De Afrika-gangers die dit jaar later terugkwamen (2 á 3 weken later dan normaal) hebben daarvan kunnen profiteren.

Een aantal soorten niet trekkende kolonievogelsoorten hadden het ook zeker niet gemakkelijk deze winter. Van de Blauwe Reiger bijvoorbeeld is bekend dat er trekkers en blijvers zijn, een zeer strategische manier om de populatie op peil te houden, bij een zwakke winter zijn de blijvers in het voordeel, bij een strenge winter is dat anders om. De afgelopen 10 jaar waren de winters over het algemeen redelijk mild en trekken er steeds minder Blauwe Reigers weg en neemt het aandeel blijvers dus toe. Wanneer we dan een strenge winter krijgen is het effect daarvan (minder bezette nesten) snel groter. Dat komt omdat met elke zwakke winter er meer blijvers bijkomen en deze allemaal eerder beginnen met nestelen. Dat geeft ze een voorsprong op de trekkers. Bij een plotseling strenge winter zijn de blijvers de klos en is de afname ineens sterker dan wanneer een strenge winter zich regelmatig zou voordoen.

Soortbespreking.

Aalscholver *Phalacrocorax carbo*

De enige en daarmee grootste kolonie Aalscholvers in Drenthe zit in het gebied het Friesche Veer in de buurt van Paterswolde. In broedseizoen 1998 begonnen met 8 broedparen.



Aalscholver (foto: Eelke Schoppers)

Ruim 5 jaar later, in het voorjaar van 2003, was de kolonie reeds verviervoudigd naar 34 broedparen. 2006 en 2007 waren topjaren met respectievelijk 81 en 89 broedparen. In 2009 is

de kolonie helaas niet geteld, dit jaar staat de teller op 74 nesten.

Blauwe Reiger *Ardea cinerea*

Door het aanhoudende winterweer van de afgelopen winter hebben de Blauwe Reigers in Drenthe, net als in de rest van Nederland, een gevoelige klap gekregen. Zoals de cijfers nu aangeven zijn er een aantal kolonies waar dit voorjaar duidelijk minder vogels terugkeerden. Sommige kolonies zijn zelfs gehalveerd zoals bij De Braak, Eelde die van 46 paren in 2009 naar 23 in 2010 terugviel. En Laarwoud bij Zuidlaren van 29 paren in 2009 naar 10 paren in 2010. Natuurlijk is het niet overal zo slecht verlopen. De grootste kolonie in onze provincie zit nog steeds in de Emmerdennen, hier waren de reigers zeker twee weken later in de kolonie dan normaal. Deze kolonie schommelt al jaren tussen de 80 en tegen de 100 broedparen. Dit jaar was daar sprake van een lichte afname 89 in 2009 naar 81 in 2010. Mogelijk dat de gunstige overwinterings omstandigheden in en rond Emmen hier een positieve uitwerking heeft. Een paar factoren die daaraan mee werken:

1. Dierenpark Emmen is een goede voedselbron.
2. Bargermeerkanaal is eigenlijk altijd open water door koelwater van de industrie.
3. Diverse voedselbronnen in de vorm van tuinvijvers met (goud)vissen.

Diverse meldingen gehad van tuinvijver eigenaren in Emmen die hun vijvertje na de winter geheel leeg aantreffen, één persoon meldde zelfs dat hij 300 goudvissen na deze winter kwijt was!

Van de totaal 32 doorgegeven kolonies in 2010 was er slechts 1 die een vooruitgang boekte: een kolonie bij Gieten aan de Bonnen (straat). Van 5 paren in 2009 naar 9 in 2010. Van de kolonies in de regio's Assen, Dwingelloo, Nieuwlande en Bargerooosterveld ontbreekt ons over 2010 nog de nodige informatie.

Oeverzwaluw *Riparia riparia*:

Van deze soort is ook nog weinig gemeld doch overwegend lagere aantallen: Laaghalen mil. Oefenterrein van 402 (2009) naar 284 in 2010. In de wand bij Ellertshaar werden vorig jaar nog 432 nestgangen geteld. De teller bleef nu steken op 213. Een andere opvallende daler is Vledder Nijensleek in 2009 nog 170 broedparen naar 53 geteld in 2010. Gegevens ontbreken nog met

name uit de hoek Dwingelderveld, Meppel, Een en Smilde.

Huiszwaluw *delichon urbicum*

Voor het tweede jaar op rij ziet de trent er voor de huiszwaluw gunstig uit. In 2009 was de groei t.o.v. 2008 ruim 5,5%. In 2010 was de groei t.o.v. 2009 ruim 10%. Leuk om te noemen zijn de kolonies in tabel 1. Sterke dalers waren er daarentegen ook zoals bij Oude Molen, Zeegse die met 43% afnam naar 42 paren. En Assen-totaal die bijna halveerde naar 25 paren.

Kolonie	aantal paren	
	in 2010	groei in %
Marwijksoord	18	200
Ansen dorp	46	119
Balloo	55	52,8
Papenvoort I	50	31,6
Eleveld	90	76,5
Kloosterveen	89	58,9
Annen, zuid	94	22,1

Roek *Corvus frugilegus*:

Voor de Roek, een echte Drentse vogelsoort, zijn de aantallen over 2010 erg wisselend. Kolonies verdwijnen en op andere plaatsen worden weer nieuwe kolonies gemeld. Dit alles heeft wat te maken met de afname van de tolerantie door de bewoners in de Drentse dorpen. Van oudsher huizen veel roeken kolonies in de dorpen, helaas worden deze vogels steeds vaker verjaagd omdat men er overlast van heeft. Soms worden kolonies legaal, onder (deskundige) begeleiding verplaatst naar een andere locatie. Vaak worden de kolonies gewoon weggepest door de bewoners en zie je dat ze verspreidt op verschillende locaties in kleine subkolonies zich hervestigen. In andere gevallen is de reden voor het verlaten van een kolonie minder duidelijk; de Kolonie De Braak bij Eelde Paterswolde kent de langste reeks van tellingen in Nederland. Er zijn gegevens vanaf 1920 aanwezig in de database en met tussenpozen loopt dat door tot 1954. vanaf dat jaar is er elk jaar geteld. Na 90 jaren van tellen is nu de kolonie verlaten. Ooit, in 1957, zaten hier 835 paren in de bomen. Jammer dat zo'n kolonie dan nu verlaten is. Een bolwerk van roeken zijn nog steeds de dorpen Coevorden en Schoonebeek. Volgens de tellers van de natuur- en Milieuvereniging "Het Stroomdal",

die ook dit jaar weer de roekennesten rond Coevorden en Schoonebeek hebben geteld, zijn de aantallen rond Coevorden gestegen en daalde het aantal nesten rond Schoonebeek. De grootste kolonie van, in elk geval Drenthe, zit momenteel nabij de afslag Schoonebeek Oost in Coevorden, daar zijn maar liefst 955 nesten geteld.

Top 10 grootste kolonies:

Kolonie:	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Heinegoor, Coevorden	147	213	180	236	237	196	232
Brink, Yde	81	42	103	149	103	177	253
Huttenheugte, Coevorden	135	65	30	30	35	100	274
Koepelkerk en overzijde, Smilde	143	149	150	167	218	228	276
PW13, Drosterdiep, Dalen	330	354	337	291	295	275	277
Voormalige waterzuiv., Coevorden	267	298	308	293	297	313	284
Haveltermade, Meppel	86	195	256	262	283	283	303
Ziekenhuis, Hoogeveen	235	206	181	255	333	440	540
Laarwoud, Zuidlaren	635	680	607	601	572	616	658
Stad Afslag Schoonebeek Oost, Coev.	572	691	743	735	794	798	955

Over heel Drenthe genomen heeft er in 2010 een lichte groei plaats gevonden. Op basis van maar liefst 230 kolonies die in 2009 en 2010 geteld zijn kon worden vastgesteld dat die groei 2,26% is geweest. In tabel 2 worden de grootste kolonies weergegeven van Drenthe en in Tabel 3 de vijf grootste dalers. Vanuit de volgende regio's ontbreken bij ons nog de volgende gegevens: Eelde, Assen, Rolde en Dalen.

Top 5 verlaten kolonies:

Kolonie	2007	2008	2009	2010
Hessenweg, Rogat, De Wijk	6	3	20	0
Paradijssluis, Meppel	1	10	23	0
NH kerk, Hoogersmilde	15	28	38	0
De Braak, Paterswolde	100	95	46	0
Koelveen, Schoonebeek	171	181	76	0

Van de volgende soorten zullen we nog informatie ontvangen maar bij het schrijven van dit artikel waren deze gegevens nog niet bij SOVON bekend:

- Kokmeeuw (Dwingelderveld, Bargerveen)
- Visdief (Bargerveen)

Namens SOVON wil ik alle tellers bedanken voor het verzamelen van de LSB gegevens voor zowel de kolonievogels als de zeldzame soorten

Voor de tellers die de kolonieaantallen nog niet hebben doorgegeven, doe dat zo spoedig mogelijk en heb je een kolonie dit jaar niet geteld geef dat ook even door!

Dan kan SOVON daarmee aan de slag en voor de volgende nieuwsbrief, voorjaar 2011, maak ik een overzicht van de bijzondere LSB-soorten van 2010.

Jaarlijks verschijnen de resultaten van de LSB-soorten ook altijd in het broedvogelrapport van SOVON. Op de SOVON-website is veel te vinden over broedvogels en daar zijn handleidingen en rapporten te downloaden.

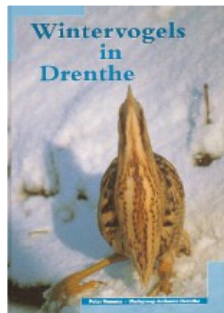
Voor contact:
 Bert Versluijs
 Nijkampenweg 18
 7873 AJ Odoorn
 Mail: lsb.drenthe@sovon.nl
 Tel: 06-51417883

Bert Versluijs
SOVON districtscoördinator LSB

WAT IS DE WERKGROEP AVIFAUNA DRENTHE?



De Stichting **Werkgroep Avifauna Drenthe** is op 28 juni 1977 opgericht met als doel het organiseren en stimuleren van ornithologisch veldonderzoek voor wetenschappelijke doeleinden en ten dienste van vogel- en natuurbescherming, speciaal in de provincie Drenthe. Daarnaast is publicatie van de resultaten van het door de WAD georganiseerde en gestimuleerde onderzoek een belangrijke doelstelling en heeft de WAD de functie van SOVON-districtsraad op zich genomen.



In 1982 heeft de WAD, in samenwerking met de provincie Drenthe, het boek 'Vogels van Drenthe' uitgegeven. Met 'Broedvogels van de provincie Drenthe', in 1996, hebben WAD, SOVON en de provincie Drenthe opnieuw samengewerkt. 'Wintervogels in Drenthe', een boek over vijf jaar wintertellingen in januari (1995-1999), is de nieuwste uitgave van de WAD. Dit boek verscheen eind 2001.

De WAD biedt vogelaars de gelegenheid om in het periodiek 'Drentse Vogels' verslag te doen van hun onderzoek in Drenthe. In de loop van de jaren heeft dit blad bij vogelonderzoekers in binnen en buitenland een uitstekende reputatie opgebouwd. Iedereen die de WAD wil steunen kan dit in de eerste plaats doen door mee te werken aan de diverse vogelonderzoeken. Ook kan iedereen donateur worden voor € 12,00 per jaar (organisaties betalen € 24,00 per jaar). Donateurs ontvangen automatisch 'Drentse Vogels' na uitkomen en betaling van contributie. U kunt zich als donateur aanmelden door overmaking van het verschuldigde bedrag op bankrekening 3870292 t.n.v. Werkgroep Avifauna Drenthe te De Kiel onder vermelding van 'nieuwe donateur'. Graag gehele naam invullen (afkorting wordt niet herkend) en nieuwe donateurs ook graag adresgegevens vermelden.

BESTUURSLEDEN EN COÖRDINATOREN VAN DE



Bestuur:

Sjoerd Boonstra – voorzitter / WAD-website / Nieuwsbrief / ledenraad SOVON

Grasbeemd 19, 9403 MH Assen (tel.: 0592 – 40 91 85; e-mail: s.boonstra@hccnet.nl)

Remco Drewes – secretaris / coördinator januaritelling en BMP-E

De Hilde 44, 9472 WG Zuidlaren (tel.: 050 – 311 23 82; e-mail: r.drewes@home.nl)

Jaap Ruiter – penningmeester / coördinator ganzen- en zwanentelling

Kwekebosweg 2, 7849 TA De Kiel (tel.: 0591 – 38 20 70); e-mail: jaap-ruiter@planet.nl

Hans Olk – coördinator Drentse vogel van het jaar

Doevenkamp 32, 9401 MD Assen (tel.: 0592 – 31 53 63; e-mail: jc.olk@home.nl)

Eelke Schoppers – coördinator BSP-nb / beheer waarnemingenarchief

Entinge 21, 9472 XJ Zuidlaren (eelke.schoppers@planet.nl)

Harold Steendam

Ronkelskamp 21, 9468 EM Annen (tel.: 0592 – 27 38 45, e-mail: harold_steendam@hotmail.com)

Coördinatoren:

René Oosterhuis – coördinator midwinter watervogeltelling

Nijenoertweg 131, 9351 HR Leek (tel.: 0594 – 51 01 02, e-mail: reneoosterhuis@hetnet.nl)

Bert Versluijs – SOVON-coördinator LSB en Kolonievogels

Nijkampenweg 18, 7873 AJ Odoorn (tel.: 0591 – 51 44 88, e-mail: lsb.drenthe@sovon.nl)

SOVON, district 4, Antwoordnummer 98189, 6500 VA Nijmegen